

Мунтян С.Г. Формування ключових компетенцій в процесі навчання студентів іноземної мови професійного спрямування // Актуальні проблеми вищої професійної освіти України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 25–26 березня 2010 р. / За загальною ред. І.В. Лузік, О.М. Акмалдінової. – К.: НАУ, 2010. – С. 29.

Світлана Мунтян

ст. викладач, м. Мелітополь

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

В сфері навчання іноземних мов для професійних цілей перед методистами стоїть актуальна задача практичного проектування й реалізації технологій, які б враховували найновіші міжнародні професійні кваліфікаційні вимоги до фахівця того чи іншого профілю. Адже відповідно до концепції державного стандарту щодо навчання студентів іноземної мови професійного спрямування цільовою установкою при підготовці майбутніх фахівців є розвиток у них професійноорієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції як складової діяльнісної компетенції. Діяльнісна компетенція є комплексним явищем й визначається як загальна кваліфікація й мотивація особистості. Її розуміють як здатність індивідуума успішно самостійно й відповідально вирішувати професійні, соціальні й особисті задачі, здатність до ефективного спілкування, до кооперації. Діяльнісна компетенція включає три види ключових компетенцій: професійну, методичну, соціальну. Ключовими компетенціями називають здебільшого такі, якими має володіти кожен член суспільства й які можна було б застосовувати в самих різних ситуаціях.

Отже, новим і важливим є те, що студенти на занятті з іноземної мови повинні здобувати компетенції для виробничих ситуацій в професійному майбутньому. Вони мають бути здатні до «дії іноземною мовою». Без врахування цього чинника підготовка з іноземної мови буде швидко втрачати свою легітимність в професійній освіті.

При вирішенні цієї проблеми адекватною освітньою стратегією, на наш погляд, може бути *інтегрування формування ключових компетенцій в оволодіння мовою*. Це передбачає конструювання змісту навчання зверху вниз, а засобів його опанування знизу догори, тобто спочатку чітко визначається модель випускника, а потім відповідно до цієї моделі підбирається зміст й методи з розвитку ключових компетенцій.

Визначимо, що означає кожна з ключових компетенцій стосовно до навчання іноземної мови. *Формування компетенції за фахом* передбачає, що студенти освоюють відповідну термінологію, оволодівають знаннями й вміннями за фахом. У конкретизації до аграрної сфери, наприклад, на думку експертів-аграріїв, це знання про все, що пов'язано зі структурою й функціонуванням аграрного підприємства, знання про сільськогосподарські машини, способи виробництва й збут аграрної продукції; знання та вміння щодо комунікативних процесів в аграрному господарстві (очні та телефонні бесіди, написання листів, запис нотаток, проведення презентацій і т.і.); вміння розрізняти типи текстів за фахом й відповідно реалізовувати адекватні комунікативні наміри, такі як дефініції, описи, порівняння, класифікації і т.і.

Методична компетенція означає застосування стратегій читання, аудіювання, письма та говоріння відповідно до типу тексту; застосування компенсуючих технологій при недостатньому знанні мови; вміння працювати з довідковими джерелами; вміння виділяти головне, будувати тематичну послідовність; вміння планувати й організовувати свій робочий час; вміння проводити й документувати спостереження, опитування; вміння аналізувати свій персональний прогрес в іноземній мові.

Соціальна компетенція означає вміння працювати в групі; вміння запитувати, обґрунтовувати, слухати співрозмовника; розвиток здатності покладатися на себе, почуття власної гідності, впевненості, толерантності, здатності критикувати; вміння розуміти й сприймати інші культури.

Головним в технології інтегрованого розвитку ключових компетенцій в процесі навчання іноземної мови є створення ситуацій включення суб'єктів

навчання у різні види діяльності, а саме, спілкування, вирішення проблем, дискусії, диспути, підготовку презентацій, виконання проектів.